

Gulyás Péter – Koncz András – Piros Adorján

Túlso Part

gyakorlati kézikönyv
gyülekezetek jövőtervezéséhez

Túlso Part

gyakorlati kézikönyv gyülekezetek jövőtervezéséhez

Kiadja:

Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodája
Gyülekezeti és Missziói Osztálya

Szerzők:

Egyházi Fejlesztők – Gulyás Péter, Koncz András és Piros Adorján

Budapest, 2021.

Tartalom

Előszó.....	4
Bevezetés	5
1. Kik vagyunk?	8
2. Kikért vagyunk?	12
3. Mi a történetünk?	16
4. Milyenek vagyunk?	20
5. Milyen jövőre készülünk?	24
6. A megrendülteket megszólító gyülekezet	29
7. A családegyházban is élő gyülekezet	33
8. A hibrid működésű gyülekezet	37
9. Az intézményeiben aktív gyülekezet	42
10. Az elvesztetteket visszacsábító gyülekezet	46
11. A lelki ajándékokra építő gyülekezet	50
12. Hogyan készüljünk?	54
Mellékletek	59

Előszó

Szentlélekkel táncolók

Megfogni a megfoghatatlant. Ilyennek tűnik, amikor a Szentlélek munkáját akarjuk megragadni. Mintha Isten autonómiáját sértenénk meg saját elképzeléseinkkel és törekvéseinkkel. Mintha mi akarnánk meghatározni, hogy mi és hogyan történjen. Talán a tánc... Talán a tánc élményének segítségével leírható, hogy miről is lehet szó. Van egy dallam, amit nem mi játszunk. Van egy koreográfia, amit nem mi írtunk. Van egy partner, egy társ, aki vezet minket. És mégis mi táncolunk. Aki lát minket, nem azt mondja, hogy ez az ember milyen jól mozog a dallamra a koreográfia szerint a másik által vezetve, hanem egyszerűen csak annyit, hogy milyen szépen táncol. Önfeledten, könnyedén, a szemlélő számára is szemet gyönyörködtetően. Ezzel a hasonlattal szeretnék kedvet és bátorságot ébreszteni az ebben a kiadványban található táncórákhoz. Felcsendül az ismerős dallam. Előttünk az ősi koreográfia. A táncmester odalép és a kezét nyújtja felénk.

Németh Zoltán

Bevezetés

2021 tavaszán Túlso Part címmel 80 lelkész részvételével online konferenciát rendezett a Magyarországi Evangélikus Egyház Gyülekezeti és Missziói Osztálya az Egyházi Fejlesztők bevonásával, amely a gyülekezeti élet járvány utáni újraindításában támogatta a résztvevőket. A termékeny beszélgetések nyomán született meg ennek a kiadványnak az igénye és ötlete.

Célunk egy gyakorlatias, könnyen használható segédanyag elkészítése volt az evangélikus egyház azon lelkészei és gyülekezeti munkatársai számára, akiknek a gyülekezeti (jövő)tervezéshez szükségük lehet szervezőre, inspirációra.

A kiadvány 12 komplett gyülekezeti alkalom, gyakorlati lépés leírását tartalmazza, amelyet gyülekezeti megbeszélések vagy LMK ülések során egyaránt használhatnak a résztvevők. Az alkalmak átlagosan 90-100 perc, „sűrű szövéssű” anyagot tartalmaznak, amelyeknek megvalósítása során azonban az időigények változhatnak a téma mélységétől vagy a csoport nagyságától függően.

A járvány társadalmi tapasztalata sokaknak megpróbálta, sőt megkérdőjelezte a tervezésbe, tervezhetőségbe vetett hitét. Lehet-e még, érdemes-e még tervezni egy olyan világban, amelyet változékonyság, bizonytalanság, komplexitás, kétértelműség jellemez? Amikor a bizonytalanság eluralkodik a társadalomban, az egyháznak még inkább szükséges a Lélek vezetésére hagyatkoznia. Reménységünk, hogy ezen kiadvány a Lélek vezetésének eszköze lehet, amely nem helyettesíti a gyülekezeti munkaterveket vagy a szisztematikus és professzionális tervezést, de tematizálhatja és inspirálhatja azokat. A megvalósítást érdemes a gyülekezeti valóságra szabni, kiválasztani azokat a fókuszokat, melyekről közösen kell gondolkodni. Minden egyes alkalom vagy bármely kombináció életképes lehet, és nagy segítséget jelenthet egy moderátor részvétele.

Moderátorként érdemes előre elolvasnod és a résztvevőkre szabnod az egyes alkalmakat. Lehetőséged van kihagyni egyes részeket, illetve

alakítani az alkalmak szerkezetén a helyi adottságoknak és igényeknek megfelelően. Érdeemes készülnöd tárgyi eszközökkel is (ceruza, papír, projektor, nyomtatott táblázatok...).

A könyvhöz mellékletek is tartoznak, amit a gyulmisz.lutheran.hu/tulsoport címen érsz el. Ezek a mellékletek letölthetők és nyomtathatók. A közös munka során jó, ha előre megismered őket. Két javaslatunk van a használatukat illetően. Az adatlapokat több példányban kinyomtatva külön-külön is kitölthetitek, majd összegezhethetitek az ötleteket. Praktikus megoldás, ha kivetíted a dokumentumot egy projektorral, így mindenki könnyebben láthatja. A másik lehetőség, hogy a mellékletet (tipikusan egyszerű táblázatokról van szó) lerajzolod egy nagy papírra (csomagolópapír vagy flipchart lap), és azon dolgoztok közösen.

Egy-egy beszélgetés nagyon különböző lehet, attól függően, hogy a templom padjaiban ültök vagy a gyülekezeti teremben vagy a parókia nappalijában. Gondold végig, hogy mi a szándékod! Akár ugyanazon a helyszínen is nagyon különböző stílusúvá alakíthatod a beszélgetést, ha például átrendezed a teret a székek, illetve az asztalok más-más elhelyezésével (körben ülve is beszélgethettek vagy egy irányba is nézhettek). Mindez a Te döntésed!

A program alapvetően beszélgetésekre épít. Arra számítunk, hogy a felvetett témák és a feltett kérdések megbeszélése viszi előre a dolgot. Néha egy-egy rövid kreatív gyakorlatot is beleraktunk a menetrendbe. Gondold végig, hogy ezek passzolnak-e a stílusotokhoz! Tehetsz bele akár még többet is! A beszélgetéseknél két alapvető formát ajánlunk, melyeket a címsor után jelzünk is. Amikor azt írjuk, hogy megosztás, akkor azt javasoljuk, hogy mindenki szólaljon meg a körben egyszer, és mondja el, amit gondol, a többiek pedig figyelmesen hallgassák meg őt, de ne kommentálják. A beszélgetés alatt pedig egy szabadon folyó, összekapcsolódó, egymásra reagáló párbeszédet értünk.

Mielőtt belevágsz ebbe a programba, előre el kell döntened, hogy kikkel fogsz együtt dolgozni. Két alapvető lehetőséged van. Az egyik az, hogy ezt a tervezőmunkát egyedül csinálod végig, a másik pedig az, hogy egy csapattal közösen. Az egyéni munka talán gyorsabb, kevesebb egyeztetéssel jár, várhatóan kevesebb nézeteltéréssel számolhatsz. A közös gondolkodás azonban sokszínűséget hoz, alaposabb átgondo-

lást eredményezhet, a legnagyobb előnye pedig az, hogy a résztvevők a folyamat során elköteleződnek, így ők már a Te embereid lesznek ebben a munkában, és nem kell őket meggyőznöd a tervezési folyamat után, a megvalósítás első lépésekor.

A kiadványt úgy építettük fel, hogy az elsősorban a közös gondolkodásról szól, de természetesen megtalálhatod benne az egyéni út lehetőségét is.

Szívesen adunk néhány szempontot ahhoz, hogy kikkel dolgozz együtt a tervezésben.

- ▶ Tapasztalatunk szerint érdemes 4-6 emberrel közösen dolgozni. Ez a csapatméret lehetőséget ad arra, hogy figyelni tudjatok egymásra és mindenki aktív lehessen.
- ▶ Érdemes a csapatot sokszínűen összeállítani: szólíts meg férfiakat és nőket, idősebbeket és fiatalokat, családosokat és egyedülállókat.
- ▶ A nyitottság mellett figyelj arra is, hogy a különböző hangok lehetőleg ne a széthúzást, az egymás akadályozását eredményezzék.
- ▶ Mi, emberek különbözőek vagyunk, de most leginkább a kreatívabbakra, a tervező munkába élvezetet találó emberekre van szükség. A megvalósító típus a következő fázisban lesz nagy segítség.
- ▶ Az egyik legnehezebb kérdés, hogy ilyen helyzetben alapvetően a számunkra szimpatikus embereket szoktuk megszólítani. Legyél tudatos ebben! Javasoljuk, hogy négy „barát” mellett szólíts meg két olyan embert is, akik inkább kihívást jelentenek számodra, de valami fontosat képviselnek a gyülekezetben.
- ▶ Mivel most egy határozott időre – néhány hétre vagy alkalomra kérsz meg valakit, lehetsz ilyen szempontból bátor. Most hívhatod, akiről úgy tudod, hogy kevés ideje van. Jöhet az iskolaigazgató, a cégvezető, a hitoktató, a mezőgazdász...

Hozz egy döntést! Belevágsz egyedül? Hajrá!

Vagy közös tervezés lesz? Hívd meg őket, és keressetek egy közös időpontot!

Kik vagyunk?

gyülekezeti vezetés, fejlesztői csapat

Az első alkalom célja, hogy megismerjétek egymást és elkezdjétek közösen ráhangolódni a Lélek vezetésére. Mindemellett az is fontos itt az elején, hogy megkeressétek egyéni, valamint közös motivációtokat is ebben a munkában. Amennyiben van egy új tag a csapatban, akit nem ismertek annyira, őt is képbe kell hozni az eddigi közös történettel kapcsolatban.

Nyitás

10 perc, megosztás

Meséljétek egymásnak pár mondatban arról, hogy milyen volt a napotok, hogyan, miből éreztetek erre az alkalomra.

(Abból indulunk ki, hogy nagyjából ismeritek egymást. Ha nem, akkor erre a körre több időt kell szánnotok. Ebben az esetben egy bemutatkozó körrel kezdjétek: mindenki azt mondja el magáról, amit ebben a közegben fontosnak gondol.)

Hangolódás

20 perc, megosztás

Még mindig egyénileg, személyesen idézd fel, és oszd meg a többiekkel, hogy mi történt veled 5 évvel ezelőtt (hol jártál, mi volt fontos számodra akkoriban, miben változtál azóta...) és mit gondolsz, hogy mi lesz veled 5 év múlva (hol jársz majd, mi lesz fontos a számodra, miben változol addig...). Szánjatok először 5 percet az egyéni átgondolásra, majd következzen a megosztás.

Szentírás

20 perc

Olvassátok el a következő szentírási részt, és beszélgetsetek arról, hogy mit üzen ez a szakasz itt és most számotokra!

Jézus is csapatban gondolkodott, embereket hívott maga köré, és rájuk bízta az üzenetét...

„Magához hívta tizenkét tanítványát, és hatalmat adott nekik a tisztátalan lelkek felett, hogy kiűzzék azokat, és gyógyítsanak mindenféle betegséget és erőtlenséget.

A tizenkét apostol neve pedig ez: az első Simon, akit Péternek hívnak, és testvére, András és Jakab, Zebedeus fia és testvére, János, Fülöp és Bertalan, Tamás és Máté, a vámszedő, Jakab, Alfeus fia és Taddeus, Simon, a Kananeus és Júdás, az Iskáriótes, aki el is árulta őt.

Ezt a tizenkettőt küldte ki Jézus, megparancsolva nekik: Pogányokhoz vezető útra ne térjete, samaritánusok városába ne menjete be, inkább menjete Izráel házának elveszett juhaihoz! Menjete el, és hirdesséte: elközelítete a mennyek országa! Gyógyítsate betegeket, támasszatek fel halottakate, tisztítsatek meg leprásokate, űzzete ki ördögöket! Ingyen kaptátok, ingyen adjátok! Ne vigyete magatokkal se aranyate, se ezüstöt, se rézpénzate az öveteekben, se tarisznyátate az útra, se két felsőruhát, se sarute, se botot: mert méltó a munkás a kenyérére.” (Mt 10,1–10)

Téma

30 perc, beszélgetés

Beszélgetsetek a következő kérdésekről!

- ▶ Miért mondtál igent erre a felkérésre?
- ▶ Mit tudsz Te hozzátenni a csapat munkájához?
Mi a Te erősséged?

- ▶ Mi lesz a Te szereped?
- ▶ Kinek mi lesz/legyen a szerepe a közös munkában?
Ki mit vállal, ki mit nem vállal a munka során?
- ▶ Mi a legfontosabb reményed ebben a munkában?
- ▶ Milyen eredménynek tudnál igazán örülni
néhány hét múlva?

A beszélgetés végén nézzetek egymás szemébe, és mondjátok ki egymásnak az elköteleződés mondatait, a saját szavaitokkal megfogalmazva: Együtt fogok dolgozni veletek a következő hetekben, mert... Együtt fogok dolgozni veletek a következő hetekben úgy, hogy...

Találjatok ki valami közös szimbólumot a munkátokhoz! Le is rajzolhatjátok. Vagy adjatok nevet a csapatotoknak! Írhattok egyszerűen egy közös nyilatkozatot is: írjátok rá a lapra, hogy „belevágunk” vagy valami hasonlót, ami a ti szavatok, és írjátok alá mindannyian. (Legközelebbre hozzátok magatokkal ezt a rajzot, írást!)

Ima

10 perc

Ha ti is úgy érzitek és meg tudjátok tenni, mondjátok ezen a ponton egy imát egymásért. Talán adjátok körbe a szót, és mindenki elmondhatja, hogy miért hálás, és mit kér a következő hetekre az Úrtól. Érdeemes a jelenlévők figyelmét felhívni az imádság Jézustól tanult rövid, lényegre törő jellegére. Végül mondjátok el együtt a Miatyánkot.

Zárás

10 perc, megosztás

Mondjátok el egymásnak, hogy milyen volt számotokra a mai alkalom. Mi volt fontos neked, esetleg mi volt nehéz?

Egyeztessétek a következő időpontot és a helyszínt!

Kikért vagyunk?

célcsoportokban/perszónákban való gondolkodás

A második közös alkalom célja, hogy tudatosítsátok magatokban, hogy kikért dolgoztok, kikhez küld Jézus, a gyülekezetetek kikért működik.

Nyitás

10 perc, megosztás

Meséljétek el egymásnak, hogy hogy vagytok, miből érkeztetek! Az is lehet, hogy ehhez az időjárás-jelentések képét használjátok: Milyen időjárási képpel tudnám leírni azt, hogy mi van most velem, bennem? Pl.: tisztuló felhős idő van bennem és sok napsütés várható, vagy éppen a szél gomolyfelhőket hoz a napos idő után...

Hangolódás

15 perc, beszélgetés

Idézzétek fel egymás előtt a gyülekezet néhány jellegzetes figuráját!

Ilyenekre gondolhattok:

- ▶ régóta a gyülekezet tagja és ismeri a történetét, a múltat, az eddigi sikereket, buktatókat;
- ▶ megtalálta a maga szolgálatát és újra meg újra arra szeretne fókuszálni a gyülekezeti munkában;
- ▶ megvan az érzékenysége azok felé, akik a periférián vannak és felhívja rájuk a figyelmet;

- ▶ új tag, akiben nagy lendület és reménység van a gyülekezeti élet iránt;
- ▶ egy-egy csoport (pl. nagycsaládos, özvegy stb.) képviselőjeként tud szólni, tenni;
- ▶ a hangadó, akire mindenki odafigyel;
- ▶ nem éppen hangjával, de megbízható, tevékeny jelenlétével szolgál a gyülekezetben;
- ▶ olyan fiatal, aki keresésével, kérdéseivel követ dobhat az állóvízbe;
- ▶ esetleg olyan tag, aki korábbi gyülekezetéből – vagy más körből – is tud inspiratív ötleteket hozni;
- ▶ stb.

Ezután vessetek egy pillantást magatokra is!

Végül idézzétek fel azokat, akikre eddig nem gondoltatok, bár ott vannak a gyülekezetben, és valahogy nélkülük a gyülekezet nem is lenne az, ami!

Szentírás

10 perc

Beszélgessetek arról, hogy ez a szövegrész mit üzen nektek. Mi az, amit most vettél észre, vagy ami már régóta foglalkoztat ebből a részből?

„Mert ahogyan a test egy, bár sok tagja van, de a test valamennyi tagja, noha sokan vannak, mégis egy test, ugyanúgy a Krisztus is. Hiszen egy Lélek által mi is mindnyájan egy testté kereszteltettünk, akár zsidók, akár görögök, akár rabszolgák, akár szabadok, és mindnyájan egy Lélekkel itattattunk meg. Mert a test sem egy tagból áll, hanem sokból. Ha ezt mondaná a láb: »Mivel nem vagyok kéz, nem vagyok a test része«, vajon azért nem a test része-e? És ha ezt mondaná a fül:

»Mivel nem vagyok szem, nem vagyok a test része«, vajon azért nem a test része-e? Ha a test csupa szem, hol lenne a hallás? Ha az egész test hallás, hol lenne a szaglás? Márpedig Isten rendezte el a tagokat a testben, egyenként mindegyiket, ahogyan akarta. Ha pedig valamennyi egy tag volna, hol volna a test? Így bár sok tagja van, mégis egy a test. Nem mondhatja a szem a kéznek: »Nincs rád szükségem«, vagy a fej a lábaknak: »Nincs rátok szükségem!« Ellenkezőleg: a test gyengébbnek látszó tagjai nagyon is szükségesek, és amelyeket a test kevésbé nemes tagjainak tartunk, azokat nagyobb tisztességgel vesszük körül, és amelyek ékesség nélküliek, azok nagyobb megbecsülésben részesülnek: a becseseknek azonban nincs erre szükségük. Isten szerkesztette így a testet egybe: az alacsonyabb rendűnek nagyobb tisztességet adva, hogy ne legyen meghasonlás a testben, hanem kölcsönösen gondoskodjanak egymásról a tagok. És így ha szenved az egyik tag, veled együtt szenved valamennyi, ha dicsőségben részesül az egyik tag, veled együtt örül valamennyi. Ti pedig Krisztus teste vagytok, és egyenként annak tagjai.» (1Kor 12,4–27)

Téma

45 perc, beszélgetés

A ti gyülezeteteket ti ismeritek legjobban. Minden bizonnyal már a mai alkalom elején összeszedtétek, hogy kikért dolgoztok itt és most. Mégis ajánlunk számotokra egy új eszközt, amelyet perszóna-módszernek nevezünk. Ebben a módszerben nem konkrét emberekben gondolkodunk, hanem a beszélgetések alatt kialakítunk, megszemélyesítünk néhány szereplőt – perszónát –, akik valójában nem léteznek, mégis segíthetnek élővé tenni, életre kelteni a fejünkben azokat, akiket megcélzunk a munkánkkal.

A Gyülekezeti és Missziói Osztály is megalkotta az evangélikus gyülekezetek 9 perszónáját: ezen a linken találod meg őket: gyulmisz.lutheran.hu/tulsopart. Nézzétek át ezt a válogatást, és gondoljátok végig, hogy mit üzen ez számotokra.

A saját gyülekezetetek valós személyeinek megfigyelése és a GyüMi 9 perszónájának megismerése után gondoljátok át, hogy ki az a néhány ember vagy perszóna, akire a jövő tervezése során külön is oda szeretnétek figyelni. Javaslatunk 3-7 ember, többre már elég nehéz folyamatosan figyelni.

A 9 perszóna lapjai után találtok egy üres perszóna-sablont. Töltésétek ki most, arra a 3-7 szereplőre, akit kiválasztottatok. Lehet, hogy lesz benne olyan, akit átvesztek a GyüMi kilenc perszónájából. Talán érdemes őt is újra megformálni, a ti gyülekezetetekre szabni.

Esetleg ennek a munkának a végét egymás között felosztva hazavihetitek magatokkal, hogy otthon fejezzétek be.

Javasoljuk, hogy a ti személyeitek kitöltött lapja vagy legalább a képük legyen ott az asztal közepén a következő beszélgetéstől fogva, hogy folyamatosan lássátok őket.

Ima

10 perc

Imádkozzatok szabadon a gyülekezet összes tagjáért!

Vagy adjatok hálát azért a sokszínűségért, amellyel Isten a gyülekezeteket gazdagítja!

Zárás

10 perc, megosztás

Osszátok meg egymással, hogy milyen volt a mai alkalom, mit hozott számotokra.

Beszélgétek meg a következő alkalom kereteit!

Mi a történetünk?

múltfeltárás és múltfeldolgozás

A harmadik alkalom célja a gyülekezet múltjának közös felidézése, annak érdekében, hogy bátrabban és reálisabban tudjatok előre tekinteni.

Nyitás

10 perc, megosztás

Meséljétek el egymásnak, hogy miből érkeztek, hogy vagytok. Arról is beszélhettek, hogy mi maradt meg bennetek az előző alkalomból, vagy mi az, amit továbbgondoltatok magatokban.

Hangolódás

10 perc, megosztás

Az életünkben gyakran tapasztaljuk, hogy a „jó” dolgok és a „rossz” dolgok kéz a kézben járnak. Egy nap, egy hét, egy év alatt bőven van nyereségünk és veszteségünk. Osszatok meg egymással néhány ide vonatkozó tapasztalatot!

Szentírás

10 perc

Ebben a szakaszban Jézus a nyereségről és veszteségről beszél. Hogyan szólít meg ez most titeket?

„Ekkor megszólalt Péter, és ezt kérdezte: Mi elhagytunk mindent, és követtünk téged, hát velünk mi lesz? Jézus erre ezt mondta nekik: Bizony mondom nektek, hogy ti, akik követtek engem, a megújult világban, amikor az Emberfia beül dicsőségének trónszékébe, ti is tizenkét trónszékbe ültök, és ítéletet tartotok Izráel tizenkét törzse felett. És mindenki, aki elhagyta házát vagy testvéreit, apját vagy anyját, gyermekeit vagy földjeit az én nevemért, a százszorosát kapja, és megörökli az örök életet. De sok elsőből lesz utolsó, és utolsóból első.” (Mt 19, 27–30)

Téma

30 perc

1. beszélgetés: Mit nyertünk? Mit veszítettünk?

Idézzétek fel magatokban, hogy mit nyertetek és mit veszítettetek a gyülekezetben az elmúlt 5 évben. Mindenki elmondhatja, ami eszébe jut. Természetesen szabadon beszélgethettek, hozzászólhattok, de inkább megértéssel legyetek egymás felé, és egymást inspirálóan nyilatkozzatok. Mindent jegyezzetek fel, függetlenül attól, hogy egyetértetek-e vele! A mellékletek közül letölthetitek a táblázatot, amit ehhez használhattok! (Lásd bevezetés: mellékletek használata.)

Miután készen vagytok, nézzetek rá közösen a listára! Jelöljétek meg azt a 3-5 dolgot mind a nyereség, mind a veszteség oldalon, ami a legnagyobb hatással volt a gyülekezetre!

Mit láttok, amikor rápillantotok a papírra? Mit üzen ez számotokra? Hogyan látjátok az elmúlt 5 év dinamikáját?

Ima

10 perc

Amikor végignéztétek az elmúlt évek veszteségeit, tartsatok 5 perc csendet. Kérjétek ebben a csendben az Urat, hogy gyógyítsa

azokat az embereket – köztük titeket is –, akiknek veszteségeik voltak. A csend után mindenki mondhat egy mondatot. Vagy akár csak felsorolhatja azok nevét, akik eszébe jutottak.

Ezután pedig hálát is adhattok mindazért, amit nyertetek ebben az időszakban.

Téma

30 perc

2. beszélgetés: 3 kézmozdulat: megtartom, megragadom, elengedem

Rövid rávezető gyakorlatként vegyetek mindannyian a kezetekbe egy tárgyat (kulcscsomó, toll...). Próbáljátok ki az alábbi három mozdulatot: tartsátok a nyitott tenyereken pár másodpercig, aztán szorítsátok meg, majd végül engedjétek el! Ugyanígy megtehetjük mindezt lélekben is. Fontos látnunk és tudatosítanunk ezt magunkban.

Az 1. részben a múlt felé fordultatok, most pedig előre figyeljétek a jövő felé. Mi lenne az a következő 5 évben, amit jó lenne megtartanotok az eddigi működésetekből, mi lenne az, amit érdemes lenne erősebben megragadnotok, és mi lenne az, amit jó lenne elengednetek? Tartsátok a szemetek előtt az előző listát is, először arról szemezgessetek! Azután pedig legyetek szabadok, és próbáljátok a teljes működésetekre figyelni, és arra reflektálni a három kézmozdulat alapján! Erről is készíttetek jegyzetet a fejezethez tartozó második melléklet alapján!

Amikor készen vagytok, nézzetek rá a listáitokra, és jelöljétek meg azt a 2-3 dolgot mindhárom csoportban, amit a legfontosabbnak tartotok! Beszélgetsetek ezekről! Nem kell ezen a ponton elhatározásokat hozni, de elkezdhettek gondolkodni, hogy mindezek mit jelentenek a valóságban.

Beszélgétek meg, hogy mit csináltok a papírokkal, jegyzetekkel! Ki teszi el? Ha papíron dolgoztatok, valaki esetleg begépelem, befotózza őket? A legközelebbi alkalommal legyenek újra nálatok ezek a lapok!

Egyeztetek meg abban is, hogy mindarról, amiről ma beszélgettetek, beszélhettek-e másoknak! Miről lehet és miről nem? Kinek igen és kinek nem?

Zárás

10 perc, megosztás

Mondjátok el egymásnak, hogy milyen volt a mai alkalom. Mi volt fontos számokra, mi motivált, minek örültél?

Egyeztetétek a következő időpontot, helyszínt!

Milyenek vagyunk?

95 tétel: mi állandó és mi változó a gyülekezetben

A negyedik alkalom célja megtalálni azokat a konstans értékeket, amelyhez a ti gyülekezetetekben ragaszkodni akartok, és azokat a dolgokat, amiken változtatni szeretnétek.

Nyitás

10 perc, megosztás

Meséljete egymásnak pár mondatban arról, hogy hogy vagytok. Ha ez segít, használhatjátok ezt a két mondatkezdést is, amit kiegészíthettek a saját gondolataitokkal:

Itt vagyok, mert...

Itt vagyok, pedig...

Szentírás

10 perc

Jézus ebben a szentírási szakaszban a következő értékeket állítja elének. Mit gondoltok erről?

„Boldogok a lelki szegények, mert övék a mennyek országa. Boldogok, akik sírnak, mert ők megvigasztaltatnak. Boldogok a szelídek, mert ők öröklék a földet. Boldogok, akik éheznek és szomjaznak az igazságra, mert ők megelégtetnek. Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmas-ságot nyernek. Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátják Istent. Boldogok, akik békét teremtenek, mert ők Isten fiainak neveztetnek. Boldogok, akiket az igazságért üldöznek, mert övék a mennyek országa.

Boldogok vagytok, ha énmiattam gyaláznak és üldöznek titeket, és mindenféle rosszat hazudnak rólatok. Örüljétek és ujjongjatok, mert jutalmatok bőséges a mennyekben, hiszen így üldözték a prófétákat is, akik előttetek éltek.” (Mt 5,3–10)

Hangolódás

10 perc, beszélgetés

Vegyétek elő az elmúlt alkalom papírjait és nézzétek át őket. Mit vesztek észre most? Van-e olyan, ami az előző felismeréseitekhez képest új? Van-e, ami azóta felerősödött bennetek? Milyen érzés most visszanézni erre a gyűjteményre?

Téma

10 perc, beszélgetés

Klaus Douglass Az új reformáció című könyvének egyik kijelentése az, hogy *„A reformáció nem a tizenhatodik század eseménye, hanem reánk váró feladat”*. Ez a gondolat buzdíthat minket arra, hogy ma is bátor szemmel tekintsünk magunkra.

Ugyanebben a könyvben szó van a relevancia és identitás kettős krízisééről is az egyházban. Douglass meglátása szerint amennyiben az egyház releváns hangon szólal meg a mai világban, elveszítheti identitását. Amennyiben pedig identitására figyel, elveszíti releváns hangját. *„Az egyház szemmel láthatóan az előtt a szerencsétlen választás előtt áll, hogy vagy az eredetével, vagy a ma emberével veszíti el a kontaktusát.”* Ez a kettős hűség ma is aktuális kihívás: hűnek lenni az evangéliumhoz, hűnek lenni a kor emberéhez. Fontos keresni az identitás és a relevancia valamilyen egyensúlyát a gyülekezetben. Érdemes lehet a gyülekezet szempontjából rápillantani arra, hogy mi az, ami az identitásotok (érték, amihez ragaszkodtok), és mi az, ami a jelen pillanatban a társadalom felé mutatott releváns arc.

Ima

10 perc

Tartsatok egy perc csendet, majd valaki olvassa fel ezt a fohászt: „Istenem, adj nekem türelmet, hogy elviseljem, amit nem tudok megváltoztatni, bátorságot, hogy megváltoztassam, amit tudok, és bölcsességet, hogy e kettőt meg tudjam különböztetni.” (Reinhold Niebuhr)

Tartsatok újabb egy perc csendet, aztán párosával beszélgetsetek arról, hogy mit üzen Nektek ez az ima. Visszatérve a plénumba mondjátok ki mindannyian egy szót, ami fontossá vált.

Téma

(folytatás) 40 perc

A fejezethez adott melléklet szerint a számítógépen vagy a papíron kezdjétek el összeírni, hogy mik azok az értékek, amelyek a gyülekezetek identitását adják. Szánjatok erre 10 percet, ahol szabadon gyűjtitek a szavakat, kifejezéseket. Amikor készen vagytok, nézzetek rá vissza, és keressétek meg azt, hogy melyek ezek közül a legfontosabbak, legélőbbek, esetleg a legveszélyeztetettebbek. Jelöljétek meg őket! Ha van olyan, amelynek a jelentése nem világos, esetleg máshogy értelmezitek őket, beszélgetsetek róla, amíg közös nevezőre nem juttok!

Luther 95 tételt szegezett a templom ajtajára. Mik lennének a Ti reformötleteitek, -javaslataitok? Nézzetek rá a gyülekezetekre, és kezdjétek összegyűjteni ezeket a gondolatokat! Ha számítógépen dolgoztok, akkor csak írogassátok egymás alá, ha papírra írtok, most használjatok kisebb cédulákat! Amikor készen vagytok, számoljátok meg! Kevesebb mint 95? Akkor azért nincs nagy baj! Próbáljátok meg csoportosítani a bejegyzéseket vagy a cédulákat. Adjatok a csoportoknak címeket! (Pl. istentisztelethez kapcsolódó dolgok, strukturális témák, közösségi élet, misszió stb.)

Gondoljátok végig, hogy ezeket a reformjavaslatokat kifüggesztenétek-e a templom ajtajára! Ha azt gondoljátok, hogy igen, akkor keressétek meg ennek a módját, és tegyétek meg most a szükséges lépéseket!

A két gyűjtemény – identitás és relevancia – elkészítése után nyissatok egy beszélgetést arról, hogy mire jutottatok ma, mit vettetek észre, milyen irányba mozdít ez benneteket és a gyülekezetet.

Zárás

10 perc, megosztás

Mi az, ami fontos volt számotokra a mai beszélgetésből?

Ne felejtétek el egyeztetni a következő alkalom időpontját és helyszínét!

Milyen jövőre készülünk?

jövőszenáriós tervezés módszertana, irányok

Nyitás

10 perc, megosztás

Hogy vagytok? Miből éreztetek? Mondjátok el egymásnak, hogy milyen lélekkel éreztetek a mai beszélgetésre. Minek a lelke vezet most titeket, vagy milyen lélekre lenne szükségetek?

Hangolódás

5 perc

Vegyetek kézbe egy kislabdát (papírgalacsint), és dobáljátok egymás felé! Akihez repül, mondjon egy szót, ami eszébe jut a jövő szóhoz kapcsolódva. Szabad olyanhoz is dobni, akinél már volt a labda! Addig dobáljátok, amíg még van mit mondanotok!

Téma

10 perc

„Lelkem, tebenned mérem az időt. A még nem létező jövő fogyása és a már nem létező múlt növekedése lehetetlen volna, hacsak a lélekben, amely e folyamatot végrehajtja, háromféle cselekvés nem volna. A lélek vár, figyel és emlékezik, így aztán az, amit vár, azon keresztül, amit figyel, áthalad abba, amire emlékezik. Ki meri tagadni, hogy a jövő még nincs meg? S a lélekben mégis megvan az eljövendőők várakozása. Ki meri tagadni, hogy a múlt már nincs meg? S a lélekben mégis megvan a múltnak emlékezete. Ki meri tagadni, hogy a jelennek nincs kiterjedése,

hisz pillanatok szerint halad előre. A lélek figyelme marasztja meg azt, ami eltűnni iparkodik.” Augustinus

A jövő rejtve van előttünk. Valamennyire mégis megnyílik, megmutatja magát. A Szentírásban a próféták a jövő emberei. A mai alkalommal mi is előkereshetjük prófétai lelkünket. Ha nem is látjuk meg azt, hogy mi fog történni, talán megláthatjuk azt, hogy mi történhet.

A jövővel való foglalkozásnak egyik lehetősége a jövőscenáriók módszere. Ez pontosan arról szól, hogy nem tudjuk, hogy mi fog történni a jövőben, de elképzelhetünk különböző változatokat. Megnézhetjük, hogy azok közül melyiket tartjuk valószínűnek, melyik milyen lehetőségeket, milyen veszélyeket hoz magával. Ha pedig felkészülünk egy vagy több változatra, akkor elkerülhetjük a nagyobb botlásokat, illetve alakíthatjuk úgy az életet, hogy az egy kicsit határozottabban indulhasson az egyik vagy a másik vágyott jövőscenárió felé.

Ehhez a munkához előkészítettünk nektek hat gyülekezeti jövőscenáriót. Arra kérünk benneteket, hogy a következő fél órában olvassátok el a lenti hat rövid összefoglalást, és válasszátok ki azt, hogy a következő alkalmak során ezek közül mennyivel és pontosan melyikkel/melyikekkel szeretnétek foglalkozni. Javasoljuk, hogy egynél többet válasszatok. Ha magával ragad ez a munka, az sem baj, ha mind a hatot végigzongorázzátok majd, még akkor is, ha azt esetleg nem is tartjátok annyira valószínűnek. De előbb forduljunk az Úrhoz!

Ima és Szentírás

10 perc

„Azután kitöltöm majd lelkemet minden emberre. Fiaitok és lányaitok prófétálni fognak, véneitek álmokat álmodnak, ifjaitok látomásokat látnak. Még a szolgákra és szolgálólányokra is kitöltöm lelkemet abban az időben.” (Jóel 3,1–2)

Tartsatok egy perc csendet, majd olvassátok el az igerészt kétszer. (Talán egy férfi és egy női hangon is megszólalhat.) Ezután mindenki mondhat néhány mondatot arról, hogy mi szólította meg ebben a részletben. Végül tartsatok újra pár perc csendet. Lezárásként énekeljete el egy éneket, amelyet alkalmasnak gondoltok.

Téma folytatása

50 perc

Most következik a hat jövőscenárió. Olvassátok el közösen, és beszélgetsetek arról, hogy melyek a fontosak, érdekesek számotokra. Ezekben a helyzetekben nem mindig a szimpátia a legfontosabb. Az Úr gyakran szólít meg minket a kihívásnak tűnő dolgokon keresztül. Keressétek az Ő útját!

Nézzétek át közösen az alábbi felsorolás rövid előzeteseit! Gondolkodjatok, beszélgetsetek róla, hogy ezek közül ti melyik jövőforgatókönyvekben hisztek. Miben látjátok a jövőt? Minek szeretnétek életet és teret adni? Mibe vetitek bele magatokat?

- ▶ *Van erőtök, kedvetek, Istentől kapott hívásokat arra, hogy a jövőben megszólítsátok a megrendülteket?*

Ha van, lapozzatok a 6. fejezethez!

Ebben a jövőben követjük Jézust a perifériára. Egy olyan választott célcsoporthoz lépünk, akinek élete valahogy megtörtetett. Az ő gondjaira érzékennyé válva fedezzük fel az evangélium átalakító erejét.

- ▶ *Van erőtök, kedvetek, Istentől kapott hívásokat arra, hogy a jövőben a családok egyházi, gyülekezeti kötődését erősítsétek?*

Ha van, lapozzatok a 7. fejezethez!

Ebben a jövőben a családokban megélhető hittapasztalatokra figyelünk, a családot mint a gyülekezet alapsejtjét fedezzük fel,

és segítjük minden tagját, hogy hitében eljusson a hit megélé-
sének és továbbadásának feladatához.

- ▶ *Van erőtök, kedvetek, Istentől kapott hívásokat arra, hogy a jövőben elfoglaljátok helyeteket az online térben?*

Ha van, lapozzatok a 8. fejezethez!

Ebben a jövőben az online teret mint Istentől kapott lehetősé-
get ismerjük fel a kapcsolódásra és hitünk átadására. Képessé
válunk ennek tartalommal való megtöltésére, megszentelésére
és a gyülekezet körvonalainak növelésére.

- ▶ *Van erőtök, kedvetek, Istentől kapott hívásokat arra, hogy a jövőben az intézménye(i)teken keresztül sokszorozzátok meg a missziós ak-
tívításokat?*

Ha van, lapozzatok a 9. fejezethez!

Ebben a jövőben a gyülekezetekhez tartozó intézmények az em-
berekhez való eljutás, találkozás és a hitátadás kiemelt tereivé
válnak. A gyülekezet és az intézmények testvéri kapcsolatban,
egymással egységben szolgálják a rájuk bízottakat.

- ▶ *Van erőtök, kedvetek, Istentől kapott hívásokat arra, hogy a jövőben a gyülekezettől, egyháztól eltávolodott emberekhez szóljatok?*

Ha van, lapozzatok a 10. fejezethez!

Ebben a jövőben az egyháznak hátat fordítottak felé szolgálunk.
Keressük a(z újra)kapcsolódás lehetőségeit. Megszólítani, meg-
érteni, meghívni, befogadni akarjuk őket, és ehhez képesek
vagyunk mi is változni.

- ▶ *Van erőtök, kedvetek, Istentől kapott hívásokat arra, hogy a gyüleke-
zeti életet jobban az egyéni lelki ajándékokra, karizmákra építsétek?*

Ha van, lapozzatok a 11. fejezethez!

Ebben a jövőben jobban figyelünk azokra a talentumokra és
lelki ajándékokra, melyekkel a Teremtő áldott meg minket

személy szerint. Ezekre jobban építve gondoljuk és alakítjuk át a szolgáltatásokat, keressük az egyéni és gyülekezeti kibontakozás lehetőségét.

Miután végignéztétek a fenti felsorolást, válasszátok ki, hogy melyik lesz az a 2-6 jövőszcenárió, amivel elkezdtek dolgozni a következő alkalomtól kezdve. Ehhez egy egyszerű szavazást javaslunk: mindenki jelöljön meg kettőt a hat jövőszcenárióból, majd összegezzétek a pontszámokat. Miután kialakult a sorrend, beszélgetsetek erről még egy utolsót, és állapotjatok meg, hogy mely forgatókönyvekkel kezdtek dolgozni!

Zárás

10 perc, megosztás

Mondjátok el egymásnak, hogy milyen volt ez a mai alkalom. Milyen lélekkel érkeztetek, és milyen lélekkel indultok haza?

Beszélgétek meg a következő alkalom időpontját és helyszínét!

6. fejezet

A megrendülteket megszólító gyülekezet

Nyitás

10 perc, megosztás

Osszátok meg egymással, hogy ki vagy mi az, aki/ami a mai napból leginkább megérintett? Találkozás/illat/látvány/mozdulat...

Szentírás

10 perc

Ebben az ószövetségi szakaszban is megjelenik a megrendültség. Mi jut eszedbe erről? Mit üzen most neked ez a részlet?

„Amikor József odaért a testvéreihez, lehúzták róla a ruháját: a tarka ruhát, amely akkor is rajta volt. Azután fogták, és beledobták a kútba. A kút üres volt, nem volt benne víz.

Ezután leültek enni. Egyszer csak föltekintve látják, hogy egy izraeli karaván közeledik Gileád felől. Tevéik gyógyfűvel, balzsammal és mirhával voltak megrakva, amelyet Egyiptomba szállítottak. Ekkor azt mondta Júda a testvéreinek: Mi haszna, ha megöljük testvérünket, és elföldeljük a vérét? Gyertek, adjuk el az izmaelieknek, de ne emeljünk rá kezet, hiszen a mi testünk és vérünk ő! A testvérei pedig hallgattak rá.

Közben azonban midjáni kereskedők mentek arra, fölhúzták Józsefet a kútból, és eladták Józsefet az izmaelieknek hús ezüstért. Azok pedig elvitték Józsefet Egyiptomba.” (1Móz 27,23–28)

Hangolódás

5 perc

Idézz fel egy esetet, amikor a környezetekben egy igazán megrendült emberrel találkoztál. Ki volt ő, milyen helyzetben találkoztatok, és mit tudtál tenni érte? Van-e valami, amit most másként tennél ugyanabban a helyzetben?

Téma

50 perc

Jézus nagyon nagy figyelemmel volt kora szegényei iránt, amivel sokakat meg is botránkoztatott. Leprások, utcanők, vámosok... hosszú a sor. A „programbeszédeként” is felfogható názáreti zsinagógában mondott, felolvasott szavai ezek voltak: *„Az Úrnak Lelke van énrajtam, mert felkent engem, hogy evangéliumot hirdessek a szegényeknek; azért küldött el, hogy a szabadulást hirdessem a foglyoknak, és a vakoknak szemük megnyílását; hogy szabadon bocsássam a megkínzottakat, és hirdessem az Úr kedves esztendejét.”* (Lk 4,18)

Ebből látható, hogy nemcsak megtalálták a megtört életűek, hanem Ő maga ment közéjük és eléjük. A Mestert követő gyülekezetként járhatunk a nyomában ezen az útvonalon is. Tegyük fel magunknak a következő kérdéseket:

- ▶ Kik korunk szegényei?
- ▶ Kik szenvednek körülöttünk leginkább a testi, lelki, kapcsolati, érzelmi szegénységtől?
- ▶ Kiket rendítettek meg leginkább a közelmúlt történései, kik a járvány igazi vesztesei?

1. beszélgetés: seregszemle

Készítsetek egy egyéni listát (5-7 percben), majd osszátok meg ezt egymással (15-20 percben)! Legyen egy közös listátok a beszélgetés végére! Válaszoljatok az alábbi kérdésekre egyénileg, egymást figyelmesen meghallgatva, nem megszakítva!

- ▶ Milyen gondolatok ébrednek bennem ezt a listát olvasva?
- ▶ Milyen érzések ébrednek bennem ezt a listát olvasva?
- ▶ Milyen cselekvésre indít engem ennek a listának az olvasása?

Keressétek a közös nevezőt, a közös pontokat a megszólalásaitokban! Van-e olyan célcsoport, amelyet megszólítanátok? Van-e olyan cselekvési mód, amiben egyetértetek? (15-20 perc)

Tudtok-e elhatározást tenni, kezdeményezni?

Jó, ha alszotok rá egyet, és a legközelebbi találkozáskor ennek részleteit is kidolgozzátok!

Ima

10 perc

Most egy rövid imára biztatunk titeket, hogy a listára felírt szavak mögött lévő élő embereket is meglássátok, megérezzétek, hagyjátok, hogy hassanak rátok. Az Úr, aki segített, hogy észre vegyétek a bajban lévőt, megérintheti ebben a csendben a szíveteket – ahogy az irgalmas szamaritánussal is tette –, és cselekvésre is indíthat titeket.

2. beszélgetés: személyes reflexió

Mikor tapasztaltam, hogy megtörtségemben egy testvérem segíteni tudott? Mikor tapasztaltam, akár a közelmúltban a járvány alatt, hogy gyöngé vagyok, Isten erejére szomjazom?

Figyelmeztetés!

Fontos, hogy saját törekénységünk tudatában vállalkozzunk más „hajótöröttek” támogatására, és ne úgy, mint aki mindentől mentes, megóvott, magabiztos. Így a szeretetcselekedetünk mélyebbről tud fakadni, és Istennek – aki maga is vállalta a szenvedést, megtöretést – jobban, hitelesebben közvetíthetjük az irgalmát.

Zárás

10 perc, megosztás

Mondjátok el egymásnak, hogy milyen volt a mai alkalom. Mi történt bennetek ezen a találkozón?

Beszélgétek meg a következő alkalom időpontját és helyszínét!

Továblépés, elmélyítés

amennyit erre szántok

Ha kedvet kaptatok, foglalkozzatok vele tovább!

Készítsetek egy empátiatérképet a választott célcsoportra. Szerkeszthető formában elérhető a gyulmisz.lutheran.hu/tulsopart címen. Ezt megtehetitek egyéni „házi” feladatként is, és a legközelebbi találkozón megoszthatjátok, összeolvashatjátok a munkáitokat. Hogy ne maradjatok a fantáziátok birodalmában, ha van rá módotok, szólítsatok meg egy konkrét személyt a választott célcsoportból, vagy hívjátok meg a következő alkalomra. Az ő bevonása az akció tervezésébe életszerűbbé teheti azt, hiszen ő az érintett szemével látja a helyzetet.

Ki az, akit még megmozgat ez a célcsoport vagy akciótípus?

7. fejezet

A családgyúházban is éló gyúlekezet

Nyitás

10 perc, megosztás

Mi az a legfontosabb történet az elmúlt idószakból a családoddal kapcsolatban, amit szívesen elmesélnél a többieknek?

Szentírás

10 perc

Mi az, amit az apostoli idószakból származó beszámoló mesél neked a családgyúhárról?

„Mindennap állhatatosan, egy szívvel, egy lélekkel voltak a templomban, és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték Istent, és kedvelte őket az egész nép. Az Úr pedig napról napra növelte a gyúlekezetet az üdvözülőkkel.”
(Apcsel 2,46)

Hangolódás

5 perc

Volt-e valamilyen különös szokás nálatok a családban az ünnepeken, vasárnapokon, családi alkalmakon, amit szívesen továbbörökítenél? Meséld el a többieknek!

Ima

10 perc

Jézus maga is családba született. Gondoljatok arra, hogy aktuálisan mi minden van születőben a ti családotokban, és mi mindennek kellene a jövőben megszületnie. Kérjétek ehhez a gyermekké lett Isten segítségét egy rövid csendben.

Téma

50 perc

A világválság miatti visszahúzódás saját családi terünkbe, ráirányíthatta figyelmünket családi kapcsolataink elsődleges jelentőségére és sérülékenységére is. A megszokott egyházközösségi és templomi élet hiánya arra mutatott rá, hogy minden család hivatott arra, hogy családgyűléssé vagy kis egyházzá váljon, hogy a családi otthon a keresztény élet első iskolája legyen.

Ha a családnak sikerül Krisztusban összegyűlnie, akkor Ő öszszefogja és megvilágosítja az egész családi életet. A fájdalmakat és problémákat az Ő keresztségével egyesülve élük át, és Őt átölelve el tudják viselni a legnehezebb pillanatokot is. Másrészt az öröm, a pihenés és az ünnep pillanatait is úgy élük meg, mint részesedést Krisztus feltámadásának teljességéből.

Ahhoz, hogy ez ne csak eszmény maradjon, szükséges, hogy a családok alkotói így tekintsenek magukra és családtagjaikra, illetve a gyülekezet (vezetése) is így tekintszen a családokra.

1. beszélgetés: visszatekintés

Az elmúlt (két) Húsvét esély volt arra, hogy a hitet elmélyítsük magunkban és családjainkban. Mintha Isten azt szeretete volna mindenkitől, hogy a Húsvétot a családjával töltsse el. Ezalatt

a „karantén-Húsvét” alatt – ahogyan páran nevezték – óriási lehetőség kínálkozott arra, hogy a család kis „*családgyűlésszé*”, „*házi templommá*” alakuljon, amelyben a hitet megélik és továbbadják.

- ▶ Te hogyan élted meg ezt? Ti hogyan éltétek meg?
- ▶ Mivel próbálkoztatok, mi sikerült, mi nem?

Beszélgetsetek erről őszintén 15-20 percben!

2. beszélgetés: előretékinítés

„*Papa, mama, gyerekek csupa szív, szeretet...*”
(Mézga család főcímdala)

„*Mint édesatyja asztalát, ha körülveszi a család, Úgy vesszük körül igédet, Úgy hallgatunk, Jézus, téged.*” EÉ 289/1

Beszélgetsetek az alábbi kérdések közül azokról, amelyekben lehetőséget láttok, 15-20 percben!

- ▶ Hogyan tudnátok a családokat megerősíteni gyülekezetalkotó szerepükben?
- ▶ Hogyan tudnátok az apákat megerősíteni abban, hogy családjuk lelkeszei, katekétái legyenek?
- ▶ Hogyan tudnátok az anyákat megerősíteni abban, hogy családjuk lelkeszei, katekétái legyenek?
- ▶ Hogyan tudnátok a házasságok kísérését, gondozását megerősíteni?
- ▶ Hogyan tudnátok a családok hálózatát, összekapcsolódását elősegíteni?
- ▶ Hogyan tudnátok a generációk közti együttélést támogatni a gyülekezet eszközeivel?

Zárás

10 perc, megosztás

Mondjátok el egymásnak, hogy milyen volt ez a mai alkalom. Mi volt a legizgalmasabb felismerés számotokra ezen a találkozón?

Beszélgétek meg a következő alkalom időpontját és helyszínét!

Továblépés, elmélyítés

amennyit erre szántok

Rendezzettek egy családoknak szóló összejövotelt a fenti fókusz alapján, akár ezt a sorvezetőt, ezeket a kérdéseket is felhasználva. Adjatok nekik szót, hallgassátok meg őket, hozzátok helyzetbe a jelenlevőket. Milyen igények és kezdeményezések kerülnek elő? Melyeket tudná ezek közül a gyülekezet felkarolni? Kezdjétek el a családgyház fogalmát együtt értelmezni. Mi a közös nevező? Hogyan lehetne a párbeszédet folyamatosan fenntartani?

8. fejezet

A hibrid működésű gyülekezet

Nyitás

10 perc, megosztás

Mi volt ma az első oldal, amit megnyitottál az interneten? A szokásos vagy valami új? Milyen hatással volt rád?

Szentírás

10 perc

Hogyan illik szerinted ebbe a szentírási mondatba a hibrid működés gondolata? Osszátok meg egymással!

„És akkor meglátják az Emberfiát eljönni a felhőkön, nagy hatalommal és dicsőséggel.” (Mk 13,26)

„Ő pedig ezt mondta nekik: Azért minden írástudó, aki tanítványává lett a mennyek országának, hasonló ahhoz a házigazdához, aki újat és jót hoz elő kamrájából.” (Mt 13,52)

Hangolódás

10 perc

Te mennyi időt töltesz mostanság az online térben? Mivel töltöd? Ez így benned rendben van, vagy többre/kevesebbre lenne szükséged? Mennyi időt töltesz személyes találkozásokkal? Elég ez, vagy több jobb lenne?

Téma

50 perc

A világjárvány átértékeltette és részben átalakította a térhez való viszonyunkat. Többet voltunk az otthoni terünkben, és újszerűen, digitális, felhő alapú szálakon kapcsolódtunk egymással az egyházban is. Megélésünk sokfélék voltak a lelki közelség és a fizikai távolság kombinációjáról. Az, hogy gyülekezetetek a pandémiai zárások alatt született online elérések, illetve kényeszerű és kreatív megoldások nagy részét továbbviszi-e a járvány lecsengése után is, az a ti döntésetek. A gyülekezet ettől nem feltétlen oszlik „látható” és „láthatatlan” részre. A gyülekezet egyes tagjai a személyes alkalmakhoz ragaszkodnak, visszatérnek oda, és ezzel együtt nyílhatnak alternatív lehetőségek is. Ezen kívül lehetnek olyanok, akik láthatatlan módon csatlakoznak az online lehetőségekhez. Rajtatok múlik, hogy csak az igehirdetést vagy a közösség megélését is felkínáljátok-e az online térben. A hibrid működés előhívja a feladatmegosztás és delegálás szükségességét, új szolgáltatók bevonását és új szolgálati formák kialakulását. Összességében a gyülekezetetek akár több embert is elérhet, mint a covid előtt, és eddig meg nem szólított célcsoportok felé is missziós aktivitást mutathat.

1. beszélgetés: személyes kérdés

Te hogyan élted meg a gyülekezeted eddigi online kezdeményezéseit? Minek örültél, mi bosszantott, hol volt hiányérzeted?

Beszélgessetek erről őszintén 15-20 percben!

2. beszélgetés: közös kérdés

Egy új közösségi-missziós teret, új kapcsolódási lehetőséget láttok, vagy fenntartásaitok, félelmeitek vannak ezzel kapcsolatban?

Beszélgessetek erről őszintén 15-20 percben!

3. beszélgetés: gyülekezeti jövőkép

Ha rajtatok állna, akkor nálatok hová állítanátok a potmétert az offline/online tengelyen?

Mire törekedtek, mit céloztok meg?

- ▶ *hagyományos (online eszközöket egyáltalán nem használó) offline gyülekezet*
- ▶ *néhány online eszközt alkalomszerűen használó gyülekezet*
- ▶ *istentiszteletet és egyéb alkalmakat rendszeresen közvetítő gyülekezet*
- ▶ *online közösséget, találkozási alkalmakat is rendszerben kínáló hibrid gyülekezet*
- ▶ *online nagyon aktív, digitálisan kompetens, sokcsatornás, „missziózó” gyülekezet*
- ▶ *teljesen online gyülekezet*

4. beszélgetés: szortírozás

Gondoljátok át közösen, hogy az egyes tevékenységeitek az online vagy a valós térben célszerűbbek, gyümölcsözőbbek, illetve melyek azok, amelyek mindkét térben megmaradnak.

Vegyétek végig a gyülekezeti programokat! Ha új dolgok jutnak eszetekbe, soroljátok be őket!

Ezt a táblázatot letölthető és kitölthető módon megtaláljátok a gyulmisz.lutheran.hu/tulsopart címen.

Legyen személyes!	Mindkét térben legyen!	Legyen online!

Ima

10 perc

Most az alkalom végén imádkozzatok azokért, akik betegségeik, testi vagy lelki állapotuk miatt vannak ágyhoz, otthonhoz kötve, és akik nem tudják megélni a közösséget csak a modern eszközök közvetítésével.

Zárás

10 perc, megosztás

Mondjátok el egymásnak, hogy milyen volt a mai alkalom. Mi volt fontos számodra, mi mozgatt meg, minek örültél?

Egyeztetsetek a következő időpontot, helyszínt!

Továblépés, elmélyítés

amennyit erre szántok

Ha elindultok ezen az úton, lesznek kihívások (és nem csak technikaiak), amelyekkel szembe kell néznetek. Felsorolunk öt ilyen. Ha valamelyik izgalmasnak, aktuálisnak tűnik, beszélgessetek róla és keressétek rá a megoldást!

- ▶ Hogyan lehetne elérni, hogy a netes közvetítés ne egy szolgáltatás vagy igénykielégítés legyen?
- ▶ Hogyan lehetne elérni, hogy akik elkényelmesedtek, visszajöjjenek a templomi, illetve az igazi közösségbe?
- ▶ Hogyan lehetne elérni, hogy ne minősítsék azokat, akik az online lehetőségeket választják a gyülekezetben?

- ▶ Hogyan lehetne elérni, hogy a kettős tér ellenére egységben maradjunk?
- ▶ Hogyan lehetne elérni, hogy megmaradjon az online forma, de a jelenléti legyen az elsődleges?

Az intézményeiben aktív gyülekezet

Nyitás

10 perc, megosztás

Mi volt a legutóbbi intézményi kapcsolódásod az Egyházhoz?

Az utóbbi években a Magyarországi Evangélikus Egyház melyik intézményével kerültél kapcsolatba és szerezteél tapasztalatokat? Mesélj erről a többieknek!

Szentírás

10 perc

Mit üzen most számodra az alábbi szentírási részlet? Hogyan kapcsolódhat ez az üzenet az intézményi működéshez?

„És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyaszszony, aki férje számára van felékesítve. Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trón felől: Íme, Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga Isten lesz velük, és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az elsők elmúltak. A trónon ülő ezt mondta: Íme, újjáteremtek mindent.” (Jel 21,1–5)

Hangolódás

10 perc

Ha szabadon dönthetnél és minden hatalmad és erőforrásod meg lenne, akkor milyen egyházi/gyülekezeti intézményt alapítanál? Röviden magyarázd is meg, hogy miért!

Téma

50 perc

A gyülekezet nem élhet a közösség és intézmény, belső és külső szolgálatok, szervezeti és lelki dimenzió feszültsége és dinamikája nélkül. A gyülekezet intézményei kiemelt terepei lehetnek egy-egy evangéliumi terület megélésének, legyen az az oktatás-nevelés, szociális gondoskodás vagy egészségügyi szolgálat. Ezek a közösségépítés, a lelki kísérés, a megtérésre jutás számos lehetőségét hordozzák magukban. Egy-egy intézmény meg tudja sokszorozni a gyülekezet potenciálját abban, hogy az örömhírt eljuttassa másoknak, többeknek egy ilyen intézmény az egyetlen kapcsolódása az egyházzal.

A gyülekezet és az egyházi intézmény viszonyát többféle képpel is leírhatjuk. A gyülekezet ebben a kapcsolatban lehet alapító, tulajdonos vagy szomszéd. Mi itt egy másik képet javasolunk, és ez a testvérek képe. A gyülekezet és az intézmény egymás testvérei. Ebben a képben állva hívunk közös gondolkodásra.

A gyülekezet és az intézmény(ek) ugyanannak a lelki és fizikai családnak a tagjai. Valószínűleg a gyülekezet az idősebb testvér, az elsőszülött. A testvérek kapcsolatát néha a testvérféltékenység vagy rivalitás jellemzi, néha az egymáshoz való közelség, egymásra támaszkodás, szeretet. Lehet sok közös dolguk, lehet, hogy eltávolodtak már egymástól. Hogy van ez nálatok?

1. beszélgetés: kapcsolat megélése

Ebbe a képbe belehelyezkedve beszélgetsetek 15-20 percben arról, hogyan élitek meg ezt a kapcsolatot!

2. beszélgetés: elemzés

Gondoljátok végig az alábbi táblázat segítségével a következőket. Először a jelent vizsgálva azt, hogy miben vagytok egységben, és mik a különbségek. Ezek után nézzetek előre, és keressétek a lehetőségeket arra, amivel a kapcsolatokat erősíthetitek, és amivel a másiknak javára lehetnek.

Jelen	Amiben egységben vagyunk:	Amiben különbözünk:
Jövő	Ami a kapcsolatunkat erősítheti:	Amivel a másik javára lehetünk:

Ezt a táblázatot letölthető és kitölthető módon megtaláljátok a gyulmisz.lutheran.hu/tulsopart címen.

3. beszélgetés: reflexió

A fenti táblázat alapján mivel kell törődnötök? Mit fogtok tenni első lépésben?

Ima

10 perc

Forduljatok imádságban az Atyához, aki a két testvéréről szóló (tékozló fiú) példázatban mindkét fiának a legjobbat, a teljességet akarja adni. Imádkozhattok kiengesztelődésért, újrakezdésért, bármiért, amire leginkább szükségetek van ebben a kapcsolatban!

Zárás

10 perc, megosztás

Mondjátok el egymásnak, hogy milyen volt ez a mai alkalom. Mi az, amit szívesen továbbgondolnátok, és mi az, amit ennyiben tudtok hagyni?

Beszélgétek meg a következő alkalom időpontját és helyszínét!

Továblépés, elmélyítés

amennyit erre szántok

Hívjátok meg az intézmény vezetőit, képviselőit, és a fentiek felhasználásával kezdeményeztetek egy beszélgetést arról, hogy ők hogyan látják ezt a kapcsolatot és annak fejlesztését. Ha ők is kitöltik ezt a táblázatot előtte a saját körükben, izgalmas lehet egymás táblázatának megismerése és átbeszélése.

Az elvesztetteket visszacsábító gyülekezet

Nyitás

10 perc, megosztás

Meséljétek el egymásnak az elmúlt hét legjobb pillanatát és legmélyebb pontját is!

Szentírás

10 perc

Ti mit válaszoltok most a jézusi kérdésre?

„Mit gondoltok? Ha egy embernek száz juha van és egy eltéved közülük, nem hagyja ott a hegyen a kilencvenkilencet, és nem megy el, hogy megkeresse az egy elvesztettet?” (Mt 18,12)

Hangolódás

10 perc, megosztás

Vesztettetek már el számotokra fontos tárgyat? Meddig kerestétek? Végül meglett? És fontos kapcsolatot vesztettetek már el, bármilyen okból is? Kerestétek egymást, de nem tudtátok folytatni? Beszélgetsetek ezekről a kérdésekről!

Téma

50 perc

Nyugat-Európában és Észak-Amerikában egy ideje már égető kérdés, hogy mit kezdhünk azokkal, akik így vagy úgy elhagyták az egyházat, csalódtak, megbotránkoztak, hátat fordítottak neki, velünk voltak, de már nincsenek itt. Elveszttek vagy elvesztettük őket. A világjárvány után kihívást jelent számunkra a vissza nem térők, távolmaradók csoportja.

Mindannyian meghívást kaptunk arra, hogy elinduljunk a kilencvenkilenc elvesztett bárány után, hiszen ma inkább a jézusi példabeszéd fordítottját éljük: amíg egyet megtartunk, kilencvenkilencet elveszítünk. Jézus nemcsak példabeszédekben (elveszett bárány, fiú és drachma) szólt erről az irányról, hanem explicit is így határozta meg küldetését: *„Mert az Emberfia azért jött, hogy megkeresse és megtartsa az elvesztettet.”* (Lk 19,10) *„Jézus őket, az elvesztetteket tette az első helyre. Tényleg mindent beleadott, hogy elérje őket. Ott időzött, ahol ők időztek, tudott beszélni a nyelvükön, és tudta, mi érdekli őket igazán. Megismerte az aggályaikat, félelmeiket, fájdalmaikat, bűneiket. Megértette a szívüket, szeretete megmutatkozott abban, hogy időt és energiát fordított rájuk. Jézus megtalálta az elvesztetteket, és tanítvánnyá tette őket.”*

(Michael White: Újraépítve)

A keresők, kívülállóak, elvesztettek megszólítása és befogadása nélkül a gyülekezet könnyen válhat bennfentes társasággá, zártkörű klubbá, belső fogyasztók kiszolgálójává. Az ezzel ellentétes törekvések kényelmünkől való kilépést, erőfeszítést kívánnak tőlünk, és garantáltan találkozni fogunk ellenállással is. Ha úgy döntötök, hogy mégis elindulnátok ezen a kockázatos úton, néhány lépést érdemes számba venni.

1. lépés: határozzuk meg a missziós területet!

2. lépés: határozzuk meg, mi jellemző az elvesztettekre a mi missziós területünkön!

3. lépés: tervezzünk egyszerű, célratörő elhívási módot!

Bármilyen a gyülekezethez (vissza)vezető út, az egy konkrét személy, konkrét megszólításával, meghallgatásával és meghívásával indul. Ez nem lelkészi kompetencia, bármelyikünk képes rá!

Akinek ez mégsem kenyere, az is talál magának feladatot a vendégfogadásban (információs csapat, vendégvárós csapat, kávézó csapat, háttér csapat stb.)

Beszélgetések erről 20-30 percben!

- ▶ Hogyan és mivel tudnánk az elvesztetteket leginkább megszólítani?
- ▶ Hogyan és mikor tudnánk az elvesztetteket leginkább meghallgatni, megérteni?
- ▶ Hogyan és mire tudnánk az elvesztetteket leginkább meghívni?
- ▶ Hogyan tudnánk az elvesztetteket leginkább befogadni?

Ima

10 perc

Fogalmazzátok meg annak a báránynak, testvérnek, konkrét személynek a hálaadó szavait, imáját, aki azt tapasztalta, hogy az Isten és küldöttei utána mentek, utána nyúltak.

Zárás

10 perc, megosztás

Kinek a gondolata indított el benned valamit a mai találkozáson?
Köszönd meg neki személyesen!

Beszéljétek meg a következő alkalom időpontját és helyszínét!

Továblépés, elmélyítés

amennyit erre szántok

Michael White és Tom Corcoran: Újraépítve című könyve egy konkrét gyülekezet példáján mutatja be a vezető lelkésznek és világi munkatársának erőfeszítéseit ebbe az irányba, az összes tanulságával együtt. A könyvhöz készült már munkafüzet is, amely 10 gyakorlati lépésben bontja ki a tettekre váltást. Ha késztetést éreztek erre a kihívásra, a könyv és a munkafüzet tanulmányozása remek segítség ebben.

Ez az anyag is megtalálható a gyulmisz.lutheran.hu/tulsopart címen.

A lelki ajándékokra építő gyülekezet

Nyitás

10 perc, megosztás

Szeretsz ajándékot adni, vagy inkább kapni? Milyen ajándékodra emlékszel vissza a legszívesebben?

Ima

10 perc

Hívjátok együtt a Szentlelket, hogy ajándékait bőkezűen árássa rátok is, világosítson meg titeket és adja meg a bölcsességet és a testvéri egységet!

Szentírás

10 perc

Neked mi jut eszedbe akkor, amikor meghallod azt, hogy lelki ajándékok? Osszátok meg ezt egymással!

„A lelki ajándékokra nézve pedig nem szeretném, testvéreim, ha tudatlannok lennétek... A kegyelmi ajándékok között ugyan különbségek vannak, de a Lélek ugyanaz. Különbségek vannak a szolgálatokban is, de az Úr ugyanaz. És különbségek vannak az isteni erő megnyilvánulásaiban is, de Isten, aki mindezt véghezviszi mindenkiben, ugyanaz. A Lélek megnyilvánulása pedig mindenkinek azért adatik, hogy használjon vele. Mert van, aki a Lélek által a bölcsesség igéjét kapta, a másik az ismeret

igéjét, ugyanazon Lélek által. Az egyik ember ugyanattól a Lélektől a hitet, a másik ugyanazon Lélek által a gyógyítások kegyelmi ajándékait. Van, aki az isteni erők munkáit vagy a prófétálást kapta; van, aki lelkek megkülönböztetését, a nyelveken szólást vagy pedig a nyelveken szólás magyarázását kapta. De mindezt egy és ugyanaz a Lélek munkálja, aki úgy osztja szét kinek-kinek ajándékát, amint akarja.” (1Kor 12,1–11)

Hangolódás

5 perc, megosztás

Tapasztalt-e már közületek valaki olyan összetartozás, összedolgozás vagy összehangoltság élményt, amelyben a különbözőségitek nem kioltották, hanem kiegészítették egymást? Akinek volt ilyen élménye, mesélje el a többieknek!

Téma

50 perc

Szent Pál az idézett versben kifejezi vágyát, hogy a lelki ajándékok tekintetében tudatosak legyünk, és azokat bátran használjuk Krisztus testének, az egyháznak élő részeként. Ezt a tudatosságot az identitásunk és szolgálatunk kapcsán egyaránt hiányolhatjuk, akár saját magunkra, akár a gyülekezeteinkre tekintünk. A Szentlélektől kapott lelki ajándékok nem váltak egyházszervező erővé, kevés tanítás és még kevesebb gyakorlat segíti elő ezek felfedezését, megértését és bevetését. Pedig „a Szentlélek állandó használatra ruház fel bennünket ajándékaival, nyugodtan tervezhetünk ennek megfelelően, építhetünk ezekre az ajándékokra, hogy élethosszig mások javát és az egyház növekedését szolgáljuk.”

(Christian A. Schwarz: A lélek ajándékainak 3 színe)

1. beszélgetés: egyéni alkalmazás

Schwarz német evangélikus teológus 7 személyes lépést ajánl a lelki ajándékok felfedezésére, amit könyvében bővebben kifejt, illetve egy teszttel is megtámogat. Ez a 7 lépés:

- ▶ **1. lépés:** Nyissuk meg imádságban a szívünket Istennek!
- ▶ **2. lépés:** Készüljünk fel az ajándékok használatára!
- ▶ **3. lépés:** Tájékozódjunk!
- ▶ **4. lépés:** Azzal kezdjük, ami örömet szerez!
- ▶ **5. lépés:** Kísérletezzünk minél többet!
- ▶ **6. lépés:** Ellenőrizzük hatékonyságunkat!
- ▶ **7. lépés:** Hallgassuk meg mások véleményét!

A folyamat mindenki számára járható és lelki haszonnal jár. A szerző 30 ajándékot fejt ki.

2 beszélgetés: közösségi és gyülekezeti alkalmazás

Közösségeinkben sokszor jobban tudjuk egymásról, hogy ki mihez nem ért, mint azt, hogy mihez van adománya. A gyülekezeti munka kiosztásakor, önkéntesek bevonásakor pedig sokkal inkább „a feladatra találjunk embert” elvet alkalmazzuk, mint ennek fordítottját: az adott embernek adjunk olyan feladatot, megbízatást, amelyben lelki ajándékait a gyülekezet javára tudja kamatoztatni. Máskülönbene nehezen számíthatunk hosszú távon elkötelezett és örömmel szolgáló gyülekezeti tagokra. Az ajándékok aktiválása közös felelősség, nem is nagyon megy egyéni mutatványként a közösség támogatása nélkül.

Beszélgessetek a fenti gondolatokról és az alábbi kérdésekről:

- ▶ Hogyan segíthetnénk magunkat és másokat ajándékaink felfedezésében?

- ▶ Hogyan segíthetnénk magunkat és másokat ajándékaink fejlesztésében?
- ▶ Hogyan segíthetnénk elő az egyéni ajándékokra jobban építő gyülekezeti életet?

Zárás

10 perc, megosztás

Ma milyen ajándékot viszel haza magaddal? Te mit tudtál ajándékba adni?

Beszélgétek meg a következő alkalom időpontját és helyszínét!

Továblépés, elmélyítés

amennyit erre szántok

Christian A. Schwarz: A lélek ajándékainak 3 színe című könyvében – mely már magyarul is elérhető – fejt ki ennek a teológiáját, magát a folyamatot, illetve a konkrét ajándékokat. Az ajándékalapú szolgálat a Természetes Közösségfejlődés (NCD) gondolkodásának, módszertanának egyik fontos területe.

Az erről szóló anyag is megtalálható a gyulmisz.lutheran.hu/tulso-part címen.

Hogyan készüljünk?

hogyan tovább, kommunikációs terv a gyülekezet felé, értékelés

A mai együttlétnek két célja van. Egyrészt, hogy az eddigi munka eredményeit összefoglaljátok és megtervezzétek a következő lépéseket, melybe erősen beletartozik a gyülekezet felé való kommunikáció. Másrészt, hogy visszanezzetek az elmúlt hetek közös munkájára, értékeljétek, adjatok visszajelzést egymás számára és ünnepeljétek.

Nyitás

10 perc, megosztás

A mai ennek a sorozatnak az utolsó alkalma. Ha ennek tudatában nézel rá arra, hogy hogyan érkeztél, akkor mi jut eszedbe? Mit vársz a mai beszélgetéstől? Szerinted mit kell ma még mindenképpen megbeszélni?

Szentírás

10 perc

Olvassátok el az alábbi ígerészt, és beszélgetsetek róla röviden!

„Mindennek megszabott ideje van, megvan az ideje minden dolognak az ég alatt.

Megvan az ideje a születésnek, és megvan az ideje a meghalásnak.

Megvan az ideje az ültetésnek, és megvan az ideje az ültetvény kitépésének.

Megvan az ideje az ölésnek, és megvan az ideje a gyógyításnak.

Megvan az ideje a rombolásnak, és megvan az ideje az építésnek.
 Megvan az ideje a sírásnak, és megvan az ideje a nevetésnek.
 Megvan az ideje a gyásznak, és megvan az ideje a táncnak.
 Megvan az ideje a kövek szétszórásának, és megvan az ideje a kövek
 összerakásának.
 Megvan az ideje az ölelésnek, és megvan az ideje az öleléstől való
 tartózkodásnak.
 Megvan az ideje a megkeresésnek, és megvan az ideje az elvesztésnek.
 Megvan az ideje a megőrzésnek, és megvan az ideje az eldobásnak.
 Megvan az ideje az eltépésnek, és megvan az ideje a megvarrásnak.
 Megvan az ideje a hallgatásnak, és megvan az ideje a beszédnek.
 Megvan az ideje a szeretetnek, és megvan az ideje a gyűlöletnek.
 Megvan az ideje a háborúnak, és megvan az ideje a békének.

... (Isten) Szépen megalkotott mindent a maga idejében, az örökkévaló-
 ságot is az emberi értelem elé tárta, de az ember mégsem tudja felfogni
 Isten alkotásait elejétől a végéig, amelyeket megalkotott.” (Préd 3,1–11)

Hangolódás

10 perc, beszélgetés

Pörgessétek vissza azoknak a heteknek az anyagait, jegyzeteit, amikor a jövőscenáriókkal foglalkoztatok. Mit láttok most így, egyben ránézve ezekre a jegyzetekre?

Téma

20+20 perc, beszélgetés

1. beszélgetés: a vágyott jövőscenáriók kiválasztása és továbblendítése

A jövőscenáriók, amikkel foglalkoztatok nem feltétlenül való-
 sulnak meg maguktól. De tehettek érte, hogy nagyobb eséllyel
 létrejőjenek. Ha most visszaneztek ezekre, beszélgetsetek ró-

luk, és döntsétek el, hogy melyek azok, amelyeket a gyülekezeti munkában szeretnétek a fókuszba helyezni a szokásos működés mellett.

A mi javaslatunk, hogy a választott néhány jövőscenárióval való munkát úgy vigyétek tovább, hogy mindegyikre hozzatok létre a gyülekezetben egy munkacsoportot. Bízzátok rájuk az eddigi anyagokat, és kérjétek meg őket, hogy a következő körülbelül fél évben vigyék tovább a gondolatokat, és formálják célokká, majd cselekvési tervekké. Ha egyetértetek, akkor találjátok ki, hogy közületek ki melyik munkacsoportban szeretne tovább dolgozni, és oda kiket fog még maga mellé állítani.

Vagy ti inkább máshogy képzelitek el a továbblépést? Az is rendben van. Hogyan?

2. beszélgetés: a gyülekezet felé való kommunikálás

Mindaz, amiről beszélgettetek az elmúlt hetekben, egyelőre többé-kevésbé köztetek maradt, a tiétek. Most viszont fontos lenne az is, hogy a gyülekezet tudomást szerezzen róla.

Beszélgessetek a következő kérdésekről:

- ▶ Mely témák, megállapítások, gondolatok azok, amiket a gyülekezettel mindenképpen meg kell osztani?
- ▶ Melyek azok, amelyek maradjanak köztetek?
- ▶ Milyen fórumon lehet eredményesen megosztani mindezt? Gyülekezeti újság? Prédikációsorozat? Felnőtt hittan? Gyülekezeti nap, illetve gyülekezeti fórum?
- ▶ Ki mit vállal a kommunikációból? Mi az, amit a lelkésznek kell megtennie?

Ima

10 perc

Imádkozzatok közösen saját szavaitokkal a gyülekezet jövőjéért!

Téma

15+15 perc, megosztás

A mai alkalom az utolsó ebben a sorozatban és ebben a társaságban.

Szánjatok időt a visszatekintésre és visszajelzésre!

3. beszélgetés: reflexió a közös munkára

Az első 15 percben osszátok meg egymással, hogy kinek-kinek mi volt a legszebb, legnehezebb és legmeglepőbb a közös munkában.

4. beszélgetés: személyes visszajelzés egymás felé

A második 15 percben tegyetek egy kavicsot (vagy gyertyát, falevelet) a kör közepére. Valaki vegye magához, a többiek pedig adjanak neki visszajelzést az együtt töltött időre vonatkozóan. Lehetek szabadok is, de használhatjátok az alábbi mondatkezdéseket is: Köszönöm Neked, hogy... Bocsánatot kérek tőled, hogy... Jól esett nekem, amikor Te... Számomra nehéz volt, hogy... Szeretném kérni, hogy legközelebb is... Szeretném kérni, hogy legközelebb ne...

Ezután valaki más vegye magához a kavicsot, és folytassátok így mindaddig, amíg mindenkinek tudtatok visszajelzést adni.

Zárás

10 perc

Az alkalom végén találjátok ki együtt, hogy mi lehetne az a közös mozdulat, gesztus, amit megtesztek az elmúlt hetek lezárásaként. Bízátok magatokat a kreativitásotokra!

Sok erőt, örömet és áldást kívánunk gyülekezetetekben a közös tervezéshez és útkereséshez a Lélek vezetésével:

*Az Egyházi Fejlesztők
és a Gyülekezeti és Missziói Osztály munkatársai*

Mellékletek

- 2. fejezet: 1. melléklet: 9 perszóna és +1 üres perszóna
- 3. fejezet: 2. melléklet: nyereség-/veszteségtáblázat
- 3. fejezet: 3. melléklet: megtartjuk/megragadjuk/elengedjük táblázat
- 4. fejezet: 4. melléklet: identitás és relevancia
- 6. fejezet: 5. melléklet: empátiatérkép
- 8. fejezet: 6. melléklet: online/offline tábla
- 9. fejezet: 7. melléklet: intézményi/gyülekezeti tábla

2021 tavaszán Túlsó Part címmel 80 lelkész részvételével online konferenciát rendezett a Magyarországi Evangélikus Egyház Gyülekezeti és Missziói Osztálya az Egyházi Fejlesztők bevonásával, amely a gyülekezeti élet járvány utáni újraindításában támogatta a résztvevőket. A termékeny beszélgetések nyomán született meg ennek a kiadványnak az igénye, ötlete is.

Célunk egy gyakorlatias, könnyen használható segédanyag elkészítése volt az evangélikus egyház azon lelkészei és gyülekezeti munkatársai részére, akiknek a gyülekezeti (jövő)tervezéshez szükségük lehet sorvezetőre, inspirációra.

